

N:o 22.

Af herr **P. Waldenström**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till sådan ändring i gällande lagstiftning angående äktenskaps afslutande, att äfven den, som blifvit konfirmerad i svenska statskyrkan må kunna ingå äktenskap inför borgerlig myndighet.

När omständigheternas magt gjorde det nödvändigt att införa civiläktenskap i vårt land, bestämdes dock, att om begge kontrahenterna hade begått nattvarden inom svenska kyrkan, så kunde de icke afsluta äktenskap annorledes än genom kyrklig vigsel.

Det torde vara svårt att finna en rimlig grund till ett sådant stadgande, då det naturligtvis icke kan vara meningen att, vare sig från borgerlig eller kyrklig synpunkt, fastställa någon kvalitativ åtskillnad mellan det borgerliga och det kyrkliga äktenskapet. Båda måste nemligen anses lika sedliga och för samhällsordningen lika betryggande; och hvarken den heliga skrift eller den lutherska bekännelsen gifver någon antydning om, att ett äktenskap, afslutadt genom kyrklig vigsel, skulle hafva något högre sedligt värde än ett civiläktenskap. Icke finnes heller något det ringaste skäl att antaga, hvad som dock stundom framhållits, att den kyrkliga vigseln skulle vara någon bättre borgen än den civila för sedlighet, trohet eller lycka inom äktenskapet eller för andra dygder eller för barnens goda uppfostran o. s. v., allraminst der denna vigsel är kontrahenterna mot deras vilja påtvingad. De civila äktenskap, som blifvit hittills i vårt land ingångna, stå nog i

dessa afseenden på intet sätt efter de kyrkliga. Och från de land, der man infört civilt äktenskap, vare sig såsom fakultativt eller obligatoriskt, finnes alls intet stöd att hemta för nu nämnda mening.

Det förhåller sig med den kyrkliga vigseln såsom med andra religiösa handlingar, t. ex. nattvarden. Der man af hjertat åstundar densamma, verkar den välsignelse, men tvingar man den på menniskor i strid mot deras hjertas tro och vilja, så verkar den motsatsen, emedan den då endast är ett skrymteri. Derfor tvingar man hos oss ingen till dop eller nattvard eller kyrkotagning; icke kan man heller visa, att vare sig staten eller kyrkan eller den enskilde far illa derpå. Men hvarför skall man då behålla tvungen kyrklig vigsel för vissa personer, när de önska att slippa den, och uppenbart är, att de den förutan skulle kunna avsluta äktenskap på ett för äktenskapet och den sedliga samhällsordningen lika betryggande sätt?

Jag har vid åtskilliga riksdagar förut väckt motion i denna fråga. Åren 1891 och 1892 biföll också Andra Kammaren min motion. Då jag är viss, att saken en gång *skall* gå igenom, så tager jag mig friheten att förnya mitt förslag och hemställer därför,

att Riksdagen må i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring af nu gällande lag för äktenskaps ingående, att äktenskap mellan medlemmar af svenska kyrkan, som det önska, må kunna avslutas inför borgerlig myndighet, äfven om de begått nattvarden i svenska kyrkan.

Stockholm den 22 januari 1896.

P. Waldenström.
